

Let op lood!

Door zijn industriële geschiedenis kent Zaanstad diverse vormen van bodemverontreiniging. Lood is een van de verontreinigingen die veel voorkomt in de Zaanse bodem. Lood kan een negatieve invloed hebben op de gezondheid, vooral bij jonge kinderen. Om de hoeveelheid lood in het milieu te verkleinen, zijn er verschillende maatregelen genomen. Zo is lood uit benzine en verf gehaald en zijn op veel plekken loden waterleidingen vervangen.

Ook de nog bestaande loodverontreinigingen worden aangepakt. Zo heeft de Gemeente Zaanstad de grond in bijna alle moestuinen en openbare speelveldjes op lood onderzocht. En als dat nodig was de verontreiniging verwijderd. Ook wil de Gemeente Zaanstad, in samenwerking met GGD Zaanstreek- Waterland, inwoners informeren over risico's en vooral over eenvoudige maatregelen die ze zelf kunnen nemen om het risico te verminderen.

Deze folder geeft u meer informatie over de gezondheidsrisico's van lood. En tips om het binnenkrijgen van lood te voorkomen of te verminderen. U kunt deze folder op verschillende manieren zijn tegengekomen. In een folderrek, bijvoorbeeld bij de GGD, het consultatiebureau of uw huisarts, of in uw brievenbus. Als u de folder per post heeft ontvangen, is gepland onderzoek van de grond door de gemeente vaak de reden hiervoor.

Hoe weet ik of de grond in mijn voor- en/of achtertuin vervuild is?

Informatie over kwaliteit van de grond is te vinden bij het Zaans bodemloket (www.zaanstad.nl, woord waarop je zoekt 'grond'). Hier kunt u zien wat er over de bodem (grond en grondwater) bij uw woning bekend is. Op de kaart 'bodemboringen' kunt u zien wat de gemeten hoeveelheid lood in de grond bij uw woning is. Is het gehalte aan lood boven de 370 milligram per kilo (= 0,370g/kg), en heeft u jonge kinderen, dan raden wij u aan de gebruiksadviezen hierboven te volgen. Boven een gehalte van 800 milligram per kilo raadt de gemeente Zaanstad u aan maatregelen te nemen om de grond te (laten) verwijderen.

Helaas is niet over elk stukje grond informatie beschikbaar. Het lastige van vervuiling van de grond is ook dat als uw burens geen vervuiling hebben, het niet wil zeggen dat dat bij u de grond ook niet vervuild is.

Lood en gezondheid

Lood kan voor gezondheidsschade zorgen als je het inneemt. Vooral jonge kinderen tot 6 jaar zijn gevoelig voor lood. Als zij te veel van het metaal binnenkrijgen, kan dat een nadelige invloed hebben op hoe goed ze kunnen leren. Jonge kinderen kunnen bij het buitenspelen lood binnenkrijgen, doordat zij vieze vingers in hun mond steken en de grond doorslikken. Lood komt terecht in groenten die op grond met een hoog loodgehalte worden verbouwd. Door het eten van die groente kun je lood binnenkrijgen.

Wat kan ik doen om zo weinig mogelijk lood binnen te krijgen?

Bodem

- Leg gras, grind, halfopen tegels, waterdoorlatende tegels, andere bodembedekkers of een schone laag grond aan op plekken waar kinderen spelen. Gewone tegels kunnen ook, maar dat is voor klimaat en waterregulering een minder goede optie. Kies voor een zandbak met schoon zand.
- Laat uw kinderen hun handen wassen na het buitenspelen. Was ook zelf uw handen na het tuinieren in eigen tuin en voor het eten.
- Kweek groente in bakken met schone teelaarde.
- Was zelfgekweekte groenten en fruit als het met de bodem in aanraking is geweest extra goed.
- Ga de inloop van grond in huis tegen door schoenen uit te doen bij het naar binnen lopen.
- Maak regelmatig uw huis schoon door stof te zuigen of te dweilen, vooral als u of uw kinderen regelmatig met grond het huis in komen.

Drinkwater

Ook in kraanwater kan lood zitten. In oude huizen kan lood in drinkwater komen door loden waterleidingen in de woning. In huizen met een bouwjaar voor 1945 waren lodenleidingen zeker aanwezig. In sommige huizen gebouwd tussen 1945 en 1960 zitten ook nog loden leidingen. In nieuwbouwwoningen zijn geen loden waterleidingen meer, maar lood kan in de eerste maanden uitspoelen door watermeters of nieuwe kranen.

- 1 Advies voor alle woningen
  - In warm kraanwater lossen meer metalen op dan in koud water. Het is daarom beter om bij bereiden van warme dranken, zoals koffie of thee, of bij het koken, koud water te gebruiken.
- 2 Bij aanwezigheid van loden leidingen
  - Vervang de waterleidingen in uw woning.
  - Zet de kraan elke ochtend 2 minuten open voor gebruik zolang de loden waterleidingen niet vervangen zijn.
- 3 Doorspoeladvies bij nieuwe leidingen of kranen
  - Nieuwe waterleidingen: zet de eerste 3 maanden elke ochtend de kraan 2 minuten open.
  - Nieuwe kranen: zet de eerste 3 maanden elke ochtend de kraan 10 seconden open
- 4 Bereiden van flesvoeding voor jonge kinderen
  - Oude woningen met loden leidingen: bereid flesvoeding met water dat u in een winkel gekocht heeft.

Extra informatie

**Vragen over lood en uw
gezondheid: Afdeling Medische
Milieukunde GGD Zaanstreek-
Waterland
0900-254 54 54**

**Vragen over lood in de bodem:
Gemeente Zaanstad, telefoonnummer 14 075
www.zaanstad.nl, zoektermen 'bodemloket' en
'lood'**

